

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Verejné inštitúcie sa nemôžu zbavovať zodpovednosti za kontrolu, je to ich povinnosť

Bratislava 22. februára 2019 – V tomto roku Najvyšší kontrolný úrad preverí v rámci **25 kontrolných akcií takmer 440 subjektov** štátnej a verejnej správy, ktoré hospodária s verejnými, európskymi finančnými prostriedkami. Niektoré kontroly sa konajú **aj na základe podnetov** od občanov či inštitúcií. Nové nastavenie prípravy ročného plánu kontrolných akcií vytvára tiež priestor na generovanie tém a kontrolných zameraní na základe podnetov, ktoré zasiela úradu verejnosť, občania.

V roku 2018 slovenský kontrolný úrad zaevidoval **648 podaní** od fyzických a právnických osôb, pričom v porovnaní s predchádzajúcim rokom ide o skoro 20% nárast. Už za prvé dva mesiace roku 2019 je to viac ako 100 podnetov. Každý piaty podnet doručený kontrolnému úradu má anonymného odosielateľa a zo všetkých podaní poslal NKÚ SR celkom 38 podaní na priame vybavenie inej štátnej, verejnej inštitúcie v jej zákonnej pôsobnosti. Pri porovnaní obsahov podaní doručených úradu v minulosti a v priebehu roka 2018 je možné konštatovať, že takmer tretina z nich sa opakuje. V 137 prípadoch nebola národná autorita pre oblasť externej kontroly kompetentná konať, pretože podanie smerovalo mimo zákonnej pôsobnosti NKÚ SR. Najčastejšie išlo o reklamácie dotknutých osôb súvisiace s ročným vyúčtovaním nájomného, o sťažnosti poukazujúce na nečinnosť súdov, správcofských spoločností, ale taktiež o všeobecné napadnutie výsledkov dedičského konania. V roku 2018 narástol medziročne počet podaní týkajúcich sa priamo rozhodovacej činnosti príslušných súdov, orgánov činných v trestnom konaní, ale aj stavebných a katastrálnych úradov.

Jeden z podnetov od tretieho sektora sa týkal aj **prideľovania investičných stimulov** zo strany rezortu školstva. Predseda NKÚ Karol Mitrik v tomto prípade rozhodol tak, že v súlade so zákonom o NKÚ **požiadal ministerku o vykonanie hĺbkovej prierezovej kontroly** prideľovania stimulov v rezorte prostredníctvom nezávislého vnútorného auditu. Výsledky musí ministerka predložiť kontrolnému úradu do **30. apríla 2019. Ak výsledky ukážu, že kontrola bola urobená nedôsledne, že neboli preverené všetky rizikové oblasti, ku kontrole pristúpi NKÚ SR** a za zistené nedostatky už nebude zodpovedný len zamestnanec, ale za zistené pochybenia bude zodpovedať štatutár, minister. Obdobne postupovala národná autorita pre oblasť externej kontroly v téme **kompa Vojka – Kyselica**, kde rovnako predseda úradu požiadala ministra o vykonanie auditu. Na základe analýzy výsledkov rezortnej vnútornej kontroly **úrad spustil v lete minulého roku vlastnú kontrolu**. Spracovanie výsledkov tejto kontrolnej akcie je vo finálnej fáze a výsledky bude úrad prezentovať v priebehu niekoľkých týždňov. **Z pohľadu NKÚ je dôležité, aby zodpovednosť niesol ten kto vecne vykonáva danú agendu, prijíma rozhodnutia. Preto aj prvotnú kontrolu dodržiavania zákonnosti či hospodárnosti musí vykonávať ten subjekt štátnej, verejnej správy, ktorý je zodpovedný za rozhodnutia.**

Obdobne je to na úrovni miestnej samosprávy, kde smeruje takmer tretina podnetov doručených kontrolnému úradu. V tejto súvislosti národná autorita zdôrazňuje, že **kontrolu dodržiavania zákonnosti, hospodárnosti na úrovni obcí, miest má vykonávať primárne hlavný kontrolór v aktívnej spolupráci s poslancami zastupiteľstva**, ktorí disponujú všetkými zákonnými možnosťami na začatie konania, ak bolo identifikované riziko porušovania zákona, záväzných právnych predpisov. Ak poslanci či kontrolór majú na základe výsledkov kontroly podozrenie z páchania trestnej činnosti, z možnej trestnoprávnej zodpovednosti zástupcov obce, je potrebné, aby sa priamo obrátili na orgány činné v trestnom konaní, ktoré majú v tejto oblasti zákonnú pôsobnosť. NKÚ totiž nemá sankčné právomoci, nemôže dotknutému subjektu na základe záverov z vykonanej kontroly ukladať povinnosti, dávať záväzné opatrenia, pretože kontrolná inštitúcia takýmito právomocami nedisponuje.

Popri komunikácii prostredníctvom podnetov, pôsobí kontrolná inštitúcia aj internete a na sociálnych sieťach – na Facebooku ([facebook.com/nkusr](https://www.facebook.com/nkusr)) a na Twitteri (twitter.com/NKUSR). Tie slúžia primárne na poskytovanie informácií o aktivitách úradu a výsledkoch kontrol adresovaných širokej verejnosti. Novinkou je rozvíjanie videokanála na youtube, ktorý slúži na audiovizuálne spracovanie správ, ako aj priame prenosy z dôležitých, najmä medzinárodných podujatí. Oficiálne webové sídlo kontrolného úradu www.nku.gov.sk navštívi ročne viac ako 57-tisíc záujemcov. Najnavštevovanejšími stránkami sú tie, ktoré obsahujú informácie o výsledkoch kontrol, či o kontrolovaných subjektoch. Stránka NKÚ SR je integrovaná na národný portál slovensko.sk, cez ktorý je NKÚ vedie obojstrannú komunikáciu nielen s právnickými ale aj fyzickými osobami.

Graf: Počet nových a opakovaných podnetov doručených NKÚ SR v priebehu roka 2018

